

KAPITEL IX

PAULUS

"Jeg er HEDNINGE-APOSTEL; min tjeneste ophører jeg" (eller "glorificerer jeg";
Rom.11:13, ordret.)

De andre apostle havde været forbunden med Herrens jordiske tjeneste og de Tolv opfyldte betingelsen, at de havde været med "i hele tiden, da den Herre Jesus gik ind og gik ud hos os" (Acta 1:21); men ikke således Paulus.

Han blev udsendt til sit apostelskab af Herren, efter at Han var blevet ophøjet ved Guds højre hånd; og Paulus blev selvstændigt og særligt betroet en uafhængig tjeneste først og fremmest overfor de uomskårne hedninger. Det særlige eftertryk, som Paulus foranlediges til at lægge på *sit* apostelskab, *sit* evangelium og *sin* autoritet direkte fra Herren Selv og ikke fra eller gennem noget menneske, dette eftertryk tjente dels til at korrigere den falske opfattelse (ikke ualmindelig også idag), at Paulus ikke var "lige så meget en apostel" som de Tolv - for de havde jo været sammen med Herren; dels fremhæves derved Pauli særlige uafhængighed og selvstændige tjeneste i forhold til de andre Gud-udvalgte apostle.

For det første havde hans apostelskab ikke sin oprindelse fra (apo) nogen menneskelig autoritet; ej heller kom det til ham gennem (dia) noget menneske som mellemmand, men hans aposteltjeneste var givet Paulus direkte fra Jesus Kristus og Gud Faderen og dette var efter at Herren Jesus Kristus var oprejst fra de døde:

"Paulus, apostel, **ikke** af (apo) mennesker,
ikke heller ved (dia) noget menneske,
men ved Jesus Kristus og Gud Fader, Som oprejste Ham fra de døde"
(Gal.1:1).

For det andet: Pauli særlige evangelium havde ikke sin oprindelse efter (kata: "i overensstemmelse med") nogle menneskelige standarder; ej heller var det meddelt fra (para) noget menneske som noget, der var blevet undervist, men det var givet Paulus direkte gennem åbenbaring fra Herren Jesus Kristus Selv:

"Det evangelium, som er forkyndt af **mig** (eftertrykkeligt)
er **ikke** menneskeværk;
thi **heller ikke** jeg har modtaget det
eller er bleven undervist derom af noget menneske,
men ved (dia) åbenbarelse af Jesus Kristus" (Gal.1:11-12).

For det tredje, så havde Pauli autoritet til at prædike *sit* evangelium iblandt hedningerne ikke sin oprindelse i nogen menneskelig rådslagning eller konference; ej heller drog han til Jerusalem for at modtage samtykke fra dem, der var apostle før ham, men hans kald kom direkte fra Gud og da han således var blevet udnævnt uafhængigt af noget menneske, drog han til Arabien, hvorfra han vendte tilbage til Damascus. Således understregede Paulus og udelukkede enhver antydning af, at *hans* apostelskab og aposteltjeneste på nogen måde var fra, gennem eller ved noget menneskeligt redskab:

"Men da det behagede Gud....
..at åbenbare Sin Søn i mig, for at jeg skulle forkynde evangeliet om Ham **iblandt hedningerne**:
da spurgte jeg straks **ikke** kød og blod til råds,
drog **heller ikke** op til Jerusalem til dem, som før mig vare apostle.....,
..... **men** jeg drog bort til Arabien og vendte atter tilbage til Damascus"
(Gal.1:15-17).

I Galaterbrevets andet kapitel fremhæves atter Pauli særlige position overfor og uafhængighed af Omskærelsens apostle. Dette møde fandt sted efter 14 år, idet Paulus drog op til Jerusalem "ifølge en åbenbaring" og der:

"forelagde dem, men særskilt de ansete, det evangelium, som jeg prædiker **iblandt hedningerne**" (Gal.2:2).

Omskærelsens apostle lyttede og Paulus gjorde dem bekendt med, hvad *han* prædikede; der var ikke tale om at de skulle godkende noget som helst, men Paulus - med den autoritet han besad som apostel - meddelte eller informerede dem om *hans* evangelium og resultaterne indtil da blandt hedningerne. Således bekræfter også Paulus, at

"overfor mig havde nemlig de ansete **intet at tilføje**" (2:6).

Pauli evangelium var fuldstændigt i sig selv. "Men tværtimod" at tilføje noget til Pauli evangelium, så var Omskærelsens apostle givet nåde til at anerkende, at Paulus besad et apostelskab af samme betydning som Peter, lederen af de Tolv; for Paulus var blevet betroet en aposteltjeneste med et specifikt evangelium, lige som Peter havde modtaget det ord, som de Tolv prædikede:

"De så, at jeg har fået EVANGELIET TIL DE

UOMSKÅRNE betroet,

ligesom Peter TIL DE OMSKÅRNE" (2:7. Ordret: "Uomskærelsens evangelium, ligesom Peter Omskærelsens").

Ligestillingen mellem Peters og Pauli aposteltjenester var ydermere begrundet i og bevist derved, at Gud på samme måde gav dem kraft (energeō: egentlig "energiserede") til deres apostelskab:

"Thi Han, Som gav Peter kraft (energeō) til apostelgerning FOR DE OMSKÅRNE, gav også mig kraft (energeō) dertil for HEDNINGERNE" (2:8).

Resultatet at dette møde med Omskærelsens apostle var, at

"da de lærte den mig givne nåde at kende, gave

Jakob og Kefas og Johannes, som ansås for at være søjler, mig og Barnabas samfundshånd, for at vi skulle gå til **hedningerne**, og de til de Omskårne" (Gal.2:9).

Ikke blot i Galaterbrevet, men igen og igen finder vi Pauli særlige aposteltjeneste og særlige evangelium fremhævet, hvilket tydeligt tilsiger os, at allerede dengang (for slet ikke at tale om idag) led mange troende af den vildfarelse og forførelse, at Omskærelsens apostle og deres lære var "mere Guds ord" end Pauli ord. Denne *for hedninger* frygtelige fejltagelse, (jvf. de, der kom "fra Jakob" og ville påføre hedningerne omskærelse og Loven) var en snare og de, der prædikede sådant ville vende op og ned på Kristi evangelium" (Gal.1:7).

Selvom Omskærelsens apostle *selv* fuldtud anerkendte, at Paulus havde modtaget sit særlige apostelskab, ligesom Peter havde modtaget sit, så var der mindre "voksne" ("fuldkomne") troende, der ikke evnede at skelne mellem de ting, der er forskellige og således lettere blev vildledt. Af den årsag blev Paulus endda tvunget til, hvad han kalder "i dårskab" at rose sig selv og demonstrere, at han ikke stod tilbage i noget for de såre store apostle (2.Kor.12:11, 11:5. Læseren anmodes indstændigt om at læse hele 2.Kor.11 og 12).

Paulus havde styrke til både at erklære sit eget uafhængige apostelskab og til at gendrive enhver beskyldning om det modsatte. Dette fænomen - at apostelens særlige position fremhæves så stærkt - vækker til eftertanke, for i Guds formål er det tydeligt, at HelligÅnden har udvirket, at også dette fænomen idag er en del af den Hellige Skrift. Bør det sig ikke for *os hedninger* at realisere og anerkende den særlige karakter som *hedninge-apostelens* tjeneste og evangelium besad? Kan vi vokse og skride frem til "fuldkommenhed", medmindre vi er opmærksomme på og tror alt, hvad Gud har åbenbaret og dette inkluderer anerkendelsen af Pauli særlige plads og apostelskab?

Det burde være tydeligt for os, at Pauli tjeneste nødvendigvis må studeres i lyset af, at den var en åbenbaring givet af Gud, uafhængigt af de andre apostle. Således finder vi ved begyndelsen af Pauli særlige apostelskab, at der nu var to forskellige linier af vidnesbyrd:

Peter - på den ene side - modtog et fundamentalt apostelskab primært overfor Israel; medens Paulus - på den anden side - modtog et fundamentalt apostelskab overfor særligt hedningerne. Herren Jesus Kristus, Hans Person, Hans offer for synd, Korsfæstelse, Opstandelse, Opfarelse og Ophøjelse var centrum for begge apostelskab; men i og med, at Skriften skelner mellem henholdsvis "Omskærelsens" og "Uomskærelsens" evangelium, er det evident - og således finder vi det også - at der er visse særegenheder, der adskiller disse to evangelier til hver sin særlige Kaldelse.

Gud kaldte Paulus og gav ham nåde til

"iblandt hedningerne at være en Kristi Jesu offertjener"
(Rom.15:16).

Og denne tjeneste var endda den særlig udtrykte begrundelse for at Paulus var blevet udtaget og kaldet af Gud:

"Det behagede Gud.....at åbenbare Sin Søn i mig, for at jeg skulle forkynde evangeliet om Ham iblandt hedningerne" (Gal.1:15-16).

Ligeledes, ved hans omvendelse på Damascus-vejen, talte Herren til Paulus om

"hedningerne, til hvilke Jeg udsender dig" (Acta 26:12-17).

Som hedninge-apostel havde Paulus imidlertid også en tjeneste overfor Israel. Da Ananias blev fortalt om Pauli apostelskab overfor hedningerne (der nævnes først, fordi det ville være det vigtige indhold i hans gerning), forudses det også, at han skulle bære vidnesbyrd overfor Israel:

"Denne er Mig et udvalgt redskab til at bære Mit Navn frem både for hedninger og konger og Israels børn" (Acta 9:15).

Pauli apostelgerning overfor hedningerne var direkte forbunden med hans vidnesbyrd overfor Israel, for i hans tjeneste igennem Acta-perioden ophøjede han sin tjeneste med henblik på, at hans landsmænd måtte blive foranlediget til omvendelse:

"For så vidt jeg (eftertrykkeligt) nu er **hedninge-apostel**, ærer ("glorificerer") jeg min tjeneste, OM jeg DOG kunne vække min slægt til nidkærhed ("provokere til jalousi") og frelse nogle af dem" (Rom.11:13-14).

De Guds tjenere, vi hidtil har beskæftiget os med, var særlig udsendt med henblik på Guds udvirken af Hans formål vedrørende Israel, hvorfor vi først vil beskæftige os med dette aspekt af Pauli apostelgerning. Dette vil forhåbentligvis også sætte os i stand til at placere retteligen hans forskellige og særlige tjeneste-områder. Forud herfor bør vi imidlertid bemærke et særligt aspekt af Pauli tjeneste, der er overordentlig vigtig for os hedninger.

Paulus fremsættes i Skriften på helt særegen måde som Guds type-menneske eller -så at sige - som en "model" til vores efterligning: Paulus fulgte Kristus, ligesom vi nu skulle følge Paulus. Dette var det givet Paulus at fremhæve eftertrykkeligt adskillige gange:

"Vorder **mine** efterfølgere, ligesom også jeg er Kristi" (1.Kor.11:1. "efterfølger" oversætter mimētai, som vi kender fra "imitere og imitation").

"Jeg formaner eder altså, vorder **mine** efterfølgere" (1.Kor.4:16).

"I vide jo selv, hvorledes I bør efterfølge os" (2. Tess.3:7).

"Vi ville give eder et forbillede i os selv, for at I skulle efterfølge os" (2.Tess.3:9. Ligeledes 1.Tess.4:16).

Disse udtalelser er i sig selv tilstrækkelige til at vi realiserer den særlige betydning, som Pauli tjeneste besidder overfor os. Implicationen i hans ord er væsentlig: vi formaner til at følge Kristus *ikke* således som de Tolv apostle fulgte Ham, dengang Herren tjente Omskærelsen, men således som Paulus *nu*

fulgte Herren, hvor Han var ophøjet ved Guds højre hånd.

I Ef.4 læser vi: "Vorder derfor Guds efterlignere (mimētai), som elskede børn". Bemærk, at "derfor" finder sin begrundelse i den foregående sætning:

"Vorder velvillige mod hverandre, barmhjertige, tilgivende hverandre, ligesom jo Gud HAR TILGIVET eder i Kristus" (Ef.4:32).

"Vorder derfor Guds efterlignere, som elskede børn" - dette er en fantastisk formaning. Hvorledes kan den overhovedet praktiseres? Denne tilsyneladende umulighed forklares i den efterfølgende sætning:

- "og vander i kærlighed, ligesom også Kristus elskede os og gav sig selv hen for os som en gave og et slagtoffer, Gud til en velbehagelig lugt" (Ef.5:1).

I kærlighed er det givet dem, som er Guds børn, at imitere Herren Selv og som et mønster vi kan følge i så henseende er Guds tjener Paulus placeret foran os, et menneske ligesom vi: "Vorder mine efterfølgere, ligesom også jeg er Kristi". Paulus, i sin efterligning af Herren og Hans kærlighed, gav sig selv som et offer til Gud:

"Ja, selv om jeg bliver ofret under ofringen og betjeningen af eders tro, så glæder jeg mig og glæder mig med eder alle. Men ligeledes skulle også I glæde eder, og glæde eder med mig" (Fil.2:17-18).

Ligeledes er det omtanke værd, at Paulus benytter samme udtryk vedrørende Fillipernes kærligheds-gave til ham selv, som benyttes om Kristi gave til os:

"Jeg har fuldt op efter.....at have modtaget eders gave, en vellugts-duft, et velkomment offer, velbehageligt for Gud" (Fil.4:18).

Skriften indicerer den vidunderlige tanke, at trods vor synd og fejl, trods det at vi blot er støv og aske overfor vor Almægtige Gud, da accepteres de troende i Kristus i en sådan grad, at deres kærlighedsgaver til hinanden, givet i Kristi kærligheds ånd og efterligning, disse gaver er "Gud velbehagelige".

De særlige ting, som Paulus besad som udkaldt apostel, er selvfølgelig ikke efterlignelige; ingen har ret til f.eks. at tiltage sig Pauli plads i Guds åbenbarede formål som den eneste modtager af "Hemmeligheden" (Kol.1:26-27) og den Guds Administration, som var overgivet til Paulus. Nu har Paulus opfyldt sin særlige opgave, nemlig som den første at gøre denne åbenbaring bekendt, og det er efterfølgende alle heritroendes privilegium at deltage i den tjeneste: vedrørende Kristi Legemes kirke er der til opbygning heraf givet alle dem, der formaneres om "at vandre værdig den Kaldelse, med hvilken I blive kaldede" - der er:

"hver enkelt af os.....nåden given efter Kristi gaves mål",
og dette har netop vækst til formål:

"Men vi, SANDHEDEN tro i kærlighed skulle i alle måder opvokse til Ham, Som er Hovedet, Kristus, ud fra Hvem hele Legemet, idet det sammenføjes og sammenknyttes ved ethvert hjælpende bindeled i forhold til hvert enkelt dels tilmålte virkekraft, fuldbyrder Legemets vækst til opbyggelse af sig selv i kærlighed" (Ef.4:15-16; 7).

I alle de ting, som Paulus forkyndte og gjorde, i alle disse var han et mønster, som vi turde følge:

"Hvad I både have lært og modtaget og hørt og set på mig, dette skulle I gøre, og Fredens Gud skal være med eder" (Fil.4:9).

Iblandt de øvrige ting, hvor vi gerne skulle kunne efterligne Paulus, omtales f.eks. hans omsorg for andre, særlig de med-troende (1.Kor.10:33, 11:1). Dæt er et gennemgående træk for Paulus, at hans omsorg navnlig vedrørte, at de hellige skulle ledes til at forstå alt det, som Gud havde åbenbaret for dem gennem ham, og at de måtte vandre i overenstemmelse hermed. For uden forståelse for deres Kaldelse, kunne de heller ikke vandre "Kaldelsen værdig". Igen og igen ser vi, at når de troende faldt fra den sandhed, de havde modtaget fra ham eller kom til kort overfor at vandre i Pauli evangeliums frihed, at så skortede det ikke på Pauli

dybe omsorg og anstrengelse, for at de dog måtte stå "fuldkomne" og fuldstændige i hele Guds åbenbarede vilje for dem. Men, i alt dette (og enhver troende, der lærer andre, skulle sikkert også lægge sig dette på sinde) handlede Paulus ikke som een, der *påtvang* nogen noget:

"Ikke at vi er herrer over eders tro, men vi
ere medarbejdere på eders glæde; thi i troen stå I" (2.Kor.1:24).

Pauli tjeneste overfor Israel i Acta-perioden.

Overfor Israel fremstod og oprejstes Paulus som en tjener, der var adskilt fra og uafhængig af dem, som havde talt til folket tidligere. Ikke destomindre hørte de fra ham det samme vidnesbyrd om, at Jesus er Den Kristus (Acta 17:1-3, 18:5); Kongen (17:7); og Paulus gentog proklamationen til Israel om, hvorledes den forjættelse, som var blevet givet fædrene af Gud, nu var blevet opfyldt af Ham overfor dem, der var fædrenes børn, idet Han oprejste Kristus fra de døde (13:32-33). Ligeledes bekræftedes ordet derigennem, at "Gud gjorde usædvanlige kraftige gerninger ved Paulus' hænder" (19:11).

Sammenligner vi Peters første prædiken med Pauli første prædiken i synagogen i Antiokia, ser vi, at de grundlæggende elementer essentielt er de samme. Begge henviser til Jesus Kristus, Der er af Davids slægt og Som oprejstes fra de døde, idet Hans Kød ikke så forrådnelse og dette fremhæves af begge som en opfyldelse af Psalme 16:10 (ordet "forrådnelse", dia-phthora er særegent for begge prædikener: 2:27, 31; 13:34,35,36,37 og indicerer iøvrigt, hvilket vigtigt element det er i vidnesbyrdet om Kristi opstandelse, at det var den *samme* Jesus, Der oprejstes og ophøjedes - og at dette var forud-profeteret at ske). Både Peter og Paulus vidner til Israel om tilgivelse gennem Herrens Navn og også om håbet om Israels genoprettelse. Dette er særdeles klart formuleret i Peters anden prædiken (3:19-21); og ligeledes taler Paulus om "Davids hellige forjættelser, de trofaste" (13:34), og disse Davids "forjættelser" eller "nådeløfter" (1948 overs.) henviser til den pagt, som Gud opretter med Israel (Es.55:3). Læseren vil ved gennemgang finde adskillige yderligere paralleller.

Men vi møder også her i synagogen i Antiokia det, der i særlig grad præger Pauli evangelium og som i mange henseender kan ses som "skridtet videre" henimod "fuldkommenheden" i forhold til Peters budskab:

"Så være det eder vitterligt, I mænd, brødre!, at ved Ham forkyndes der eder syndernes forladelse".....

Dette er identisk med Peters ord, men herefter følger:

....."og fra alt, hvorfra I ikke kunne retfærdiggøres ved Mose Lov, retfærdiggøres VED HAM enhver, som tror" (13:38-39).

Pauli ord indeholder - ligesom Peters - nogle signifikante advarsler. Allerede i vers 8 i Antiokia-prædikenen møder vi udtrykket, at Gud "tålte" folkets adfærd i ørkenen og hele prædikenen leder op til en alvorlig advarsel om at

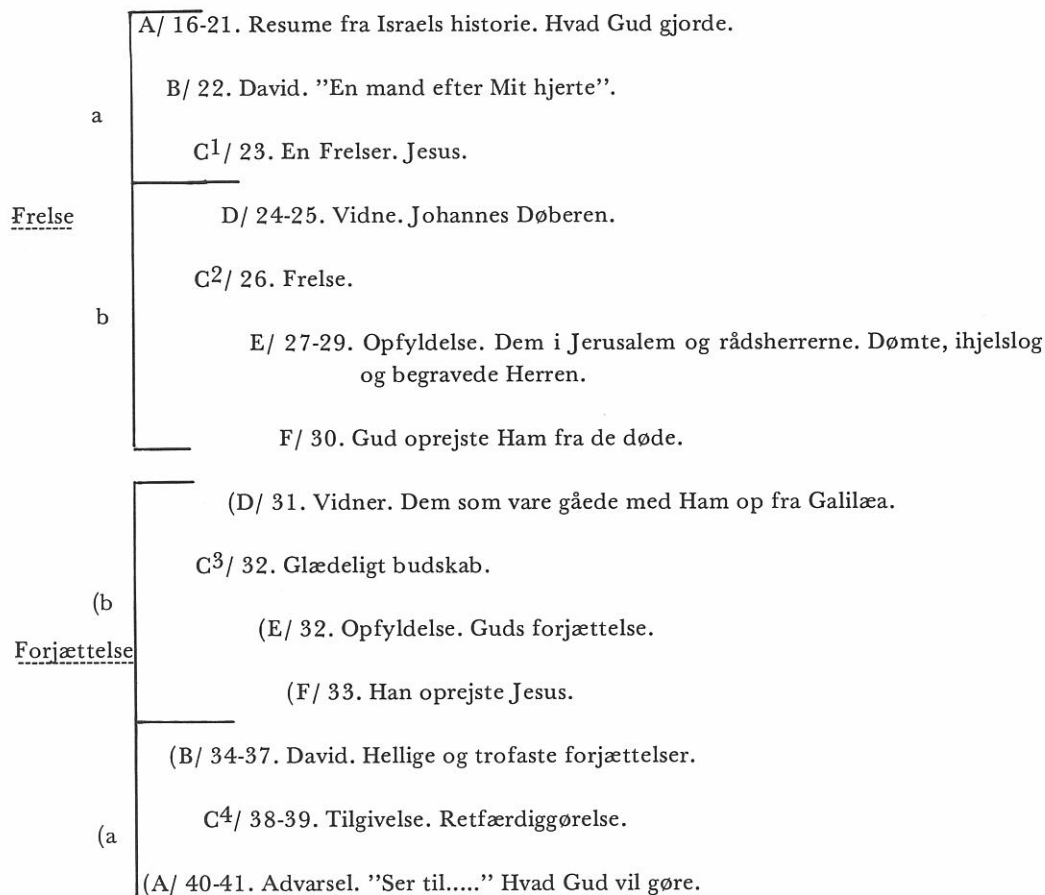
"ser nu til, at ikke det, som er sagt ved profeterne, kommer over eder: "Ser, I foragtere, og forundrer eder og bliver til intet; thi en gerning gør Jeg i eders dage, en gerning, som I ikke ville tro, dersom nogen fortalte eder den" " (13:40-41).

Dette er et citat fra Habakkuk 1:5, hvis hele kontekst vedrører dom over den ugudelige, samt - særdeles betydningsfuldt - i kapitel 2 Herrens kendte ord som svar til profeten, der venter og spejder efter forløsning:

"Skriv synet op og rist det ind i tavler, at det kan læses let; thi synet står ved magt, træffer ind til tide, usvigeligt iler det mod målet: tøver det, bi så på det, thi det kommer; det udebliver ikke" (Hab.2:2-3).

Sammenhængen mellem en alvorlig advarsel til folket og citat fra Habakkuk ville ikke være til at misforstå for Pauli tilhørere, der vidste, at denne profeti drejede sig om de sidste dage. Læseren opfordres indstændigt til at gennemlæse denne korte profeti. Der er - således som også Peter havde fremhævet - en tid for alle Guds formål og netop "disse dage" var så betydningsfulde for Israels folk, som ingen dage ellers havde været for det var "de sidste dage".

Strukturen i Pauli Antiokia-prædiken fremhæver disse forskellige aspekter:



Herren Jesus Kristus åbenbarede Sig direkte overfor Paulus, hvorfor hans vidnesbyrd - at Jesus er "Den Kristus" - var noget Paulus havde modtaget fra Herren Selv, ikke fra dengang Herren vandrede på jorden, ej heller gennem de Tolv, men direkte fra den nu opfarne og ophøjede Herre Kristus Jesus. Pauli tjeneste overfor Israel var således et yderligere bevis overfor folket om, at Gud havde oprejst Jesus af Naza-reth, Hvem de havde korsfæstet. Da Herren nu havde grebet fat i Paulus var han således en personlig repræ-sentant for sandheden i Guds glædelige budskab til Israel. Derfor var Paulus også i mange henseender en prøvesten for Israel, fordi deres stillingtagen og holdning overfor ham viste også deres almindelige indstilling overfor evangeliet om Jesus som Den Kristus og Israels Frelser. Heri finder vi begrundelsen for, at Acta - der følger begivenhederne omkring Israels afvisning af det gentagede tilbud om omvendelse og modtagelse af deres Messias - herefter koncentrerer sig om nationens holdning overfor Paulus og hans tjeneste; og vi kan se - så at sige - at jødernes afvisning af evangeliet til dem, gav sig udtryk i en tilsvarende fjendtlig holdning overfor Paulus og hans budskab.

Paulus var godt kendt blandt jøderne og repræsenterede alt det, som Israel værdsatte og roste sig selv af:

"Mit levned fra ungdommen af, som fra begyndelsen har været ført iblandt mit folk og i Jeru-salem, vide alle jøderne besked om; thi de kende mig i forvejen lige fra først af (om de ellers ville vidne), at jeg har levet som farisæer efter det strengeste parti i vor Gudsdyrkelse"

(Acta 26:4-5).

Han var:

"oplært ved Gamaliels fødder efter vor fædrenelovs strenghed og nidkær for Gud" (Acta 22:3).

Og han:

"gik videre i jødedommen end mange jævnaldrende i mit folk, idet jeg var langt mere nidkær for mine fædrene overleveringer" (Gal.1:14).

Paulus var "en farisæer, søn af farisæere" (Acta 23:6), "en hebræer af hebræere" (Fil.3:5). Derudover havde hans nidkære forfølgelse af de troende gjort ham kendt blandt den almindelige befolkning (Acta 8:3) og hans ry spredte sig helt til Damascus (9:13).

Pauli omvendelse må have chokeret jøderne dybt: det sidste de hørte fra ham var, at denne fremtrædende fanatiker forlod Jerusalem på vej til Damascus som Ypperstepræstens udsending med breve, der bemyndigede ham til at fængsle alle de troende, han kunne få fat på. Det næste man hørte til ham var, at han prædikede den tro, som han så fanatisk havde været i færd med at udrydde. Begrundelsen var, at den Jesus, som jøderne havde korsfæstet, havde åbenbaret sig for ham som Herre. Derudover ramte selve den tjeneste, som Paulus blev givet, jøderne, hvor det gjorde mest ondt: nemlig deres nationale selv-tilstrækkelighed og selv-retfærdighed; selvom Paulus efter kødet var "en hebræer af hebræere", modtog han nåde til at være apostel for hedningerne (Rom.15:16).

I løbet af hans apostelgernings første periode benyttedes dette til at få Israel til at give agt:

"For så vidt jeg nu er hedninge-apostel, ærer jeg min tjeneste, om jeg dog kunne vække min slægt til nidkærhed og frelse nogle af dem" (Rom.11:13-14).

Herren havde Selv sat hedningerne foran Israel som eksempel med det samme formål: i synagogen i Nazareth mindede Han dem om enken i Sarepta og syrerens Naman. Istedet for at dette fik jøderne til at give agt og vise eftertanke, foranledigede det en sådan vrede, at de forsøgte at slå Herren ihjel (Luk.4:25-30, jvf. Matth.12:41-42).

Pauli apostelgerning til hedningerne blev således benyttet af Gud til at skamme Israel ud og søge at vække dem til skinsyge, så de måtte vågne op og realisere, at deres privilegier var i fare og de måtte skamme sig ved sammenligningen med hedningerne og således foranlediges til at omvende sig. Hedningerne gjorde det, som Israel ikke gjorde, nemlig "vendte sig til Gud". Israel var hårdhjertet og et stivnakket folk og vrededes istedet for at skamme sig og det gjaldt hele den periode, hvor Himmelens kongedømme prædikedes til dem. Bemærk, at det var en hednings tro - nemlig den romerske høvedsmands -, der var så stor, at Herren forbavsedes og ikke havde fundet mage til i Israel; det var til en syro-fønitisk kvinde, at Herren sagde, at hendes tro var stor. Ligesom i synagogen i Nazareth, således også mange år senere i Jerusalem; omtalen af hedningerne vækker Israel til vrede og had. Pauli forsvarstale (Acta 22) påhøres af jøderne i tavshed, indtil apostelen siger:

"Og Han (Herren) sagde til mig: "Drag ud; thi Jeg vil sende dig langt bort til **hedninger**". Men de hørte på ham indtil DETTE ORD, da opløftede de deres røst og sagde: "Bort fra jorden med en sådan, thi han bør ikke leve" (Acta 22:21-22).

Læg mærke til, at Skriften fremhæver, at det var "dette ord", nemlig "hedninger", der harmede mængden. Således hver gang Herren benyttede hedninger som eksempel eller til fremhævelse, så reagerede Israel ved at afvise ordet til dem endnu mere, og dette viste sig at være det, der fik bægeret med Israels mange synder overfor Gud til at flyde over:

".....jøderne, der både ihjelslog den Herre Jesus Kristus og profeterne og udjog os og ikke behage Gud og stå alle mennesker imod, idet de forhindre os i at tale til hedningerne til deres frelse, for til enhver tid at fylde deres synders mål; men Vreden er kommen over dem fuldtud" (1.Tess.2:15-16).

Pauli tjeneste overfor Israel var fra begyndelsen af forbunden med folkets modstand mod ordet til dem og den derefter følgende tilsidesættelse af Israel - for en tid. Paulus fremtræder først efter steningen af Stefanus; og han sendes først ud på en længere missionsrejse, efter at Peters og de andre apostles vidnesbyrd er afvist af nationen som sådan - undtaget herfra den "hellige Rest", der troede på Guds ord til Israel i "disse

sidste dage". Ligeledes var - hvad angik jøderne i almindelighed i Antiokia - reaktionen på Pauli første tale et vidnesbyrd også om jødernes fremtidige indstilling til hedninge-apostelen:

"Jøderne.....bleve fulde af nidkærhed (og dette var meningen, men resultatet viser deres hårdhertethed, for jalousien førte ikke til skamfuldhed, men.....) og modsagde det, som blev talt af Paulus, ja både **sagde imod og spottede.....**jøderne ophidsede.....og vakte en forfølgelse imod Paulus og Barnabas.....
.....Men de rystede støvet af deres fødder **imod dem** og drog til Ikonium" (Acta 13:44-51).

Forløbet af Pauli tjeneste som konsekvens af Israels ulydighed og modstand, er tydeligvist forudskygget i hans først omtale mirakel. Dette mirakel besvarer - i type - spørgsmålet "ville Israel omvende sig?" og foregriber Guds formål under det lange interval, hvor Israel er tilsidesat i sin blindhed og hvor Guds nåde udstrækker sig til hedningerne. Peters første mirakel, som vi har set, indeholder læren om Israels *genoprettelse*; Pauli første mirakel indeholder læren (kan vi se *idag*) om *tilsidesættelsen* af Israel og *forligelsen* med hedningerne.

Acta kapitel 13 begynder med, at HelligÅnden giver befaling:

"Udtager Mig Barnabas og Paulus
til den gerning, hvortil Jeg har kaldet dem " (13:2).

På Cypren forkyndte de Guds ord "i jødernes synagoger" og op til dette tidspunkt havde ordets forkyndelse også været begrænset til de der-boende jøder (11:9). Da de var draget igennem hele øen indtil Pafus, fandt de "en troldkarl, en falsk profet, en **jøde**, hvis navn var Bar-Jesus", som var hos statholderen Sergius Paulus. Ligesom det var tilfældet med Peters første hedninge-omvendte, således også her: statholderen "kaldte Barnabas og Saulus til sig og attræde at høre Guds ord" (13:7); hedningerne - modsat Israels folk - "vendte sig mod Gud" og attræde endog at høre Hans ord. Men Elimas (troldkarlen), *jøden* - som type på hele sin nation -

"stod dem imod og søgte at vende statholderen bort fra troen".

Dette var jødernes største synd, som det også fremgår af 1.Tess.2:14-16:

"Jøderne.....forhindre os i at tale
til hedningerne til deres frelse, for til enhver tid at fylde deres synders mål; men Vreden er kommen over dem fuldtud".

Nu træder Paulus frem og "fyldt med hellig ånd (pneuma hagion) så fast på ham" (13:9). Igen er her en tydelig parallel med Peter: Peter "så fast på (atenisas)" den lamme og udtalte helbredelse; Paulus "så fast på (atenisas)" troldkarlen og udtalte dom. Læseren bedes omhyggeligt sammenligne ordene her vedrørende dette doms-mirakel, med ordene Paulus benytter om sin lære vedrørende Israel i Romerbrevet:

"Og nu
se, Herrens hånd er over dig, og du skal blive blind og til en tid ikke se solen.....da statholderen så det.....troede han".

Jævnfør: "Det Israel søger efter, har det ikke opnået, men Udvalget (den udvalgte troende Rest) har opnået det; de øvrige derimod blive forhærdede (pōrōō) som der er skrevet:

"Gud gav dem en sløvheds ånd, **øjne til ikke at se med**, øren til ikke at høre med indtil den dag i dag".....
.....forhærdelse (pōrōsis) delvis er kommen over Israel, indtil (jvf. ovenstående: "til en tid") hedningernes fylde er gået ind....." (Rom.11:7-25).

Paulus citerer Esajas 29:10, hvilket kapitel bør læses. Bemærk 29:18:

"På hin dag hører de døve Skriftord
og friede fra mulm og mørke kan blindes øjne se".

Sammenlign hermed, at Elimas bliver blind "for en tid", idet

"straks faldt der **mulm og mørke over ham** og han gik omkring og søgte (jvf. Rom.11:7: "Israel søger.....") efter nogen, som kunne lede ham".

Statholderen - hedningen - troede som følge af Elimas' ("Israels") formørkelse, jævnfør Rom.11:11:

"Ved

deres fald er frelsen kommen til hedningerne.....men dersom deres fald er verdens rigdom, og deres tab er hedningernes rigdom, hvor meget mere skal deres fylde være det! "(idet Herrens velsignelser netop vil række *gennem* Hans hellige og omvendte nation Israel til verdens ende).

Pauli vidnesbyrd overfor hedningerne var delvis et resultat af og proportionalt med graden af Israels modstand og afvisning af det glædelige budskab; hvert skridt Israel tog i ulydighed blev "overstyret" af Gud til at bringe hedningerne mere fuldstændigt ind i velsignelse. Således kan vi fra denne synsvinkel dele Pauli aposteltjeneste i tre stader:

Først - som Saulus - vidnede han overfor jøderne alene;

dernæst - som Paulus - begyndte han også at gå ud til hedningerne;

endelig, da Israel som var nation var blevet tilsidesat i Acta 28, blev han "Jesu Kristi fange for eder, I hedninger" (Ef.3:1).

Acta vedrører alene de to første stader, for disse havde for øje Guds handlen med den udvalgte nation.

Ved sin omvendelse blev Paulus fortalt om sin gerning overfor hedningerne, men det var først nogle år senere, at han bemyndigedes til at gå ud til dem; hans tjeneste overfor Israel kom først. Således, da hans øjne var blevet åbne,

"straks prædikede han i synagogerne om Jesus, at Han er Guds Søn" (9:20).

Han

"voksede i kraft og gendrev jøderne, som boede i Damascus, idet han beviste, at Denne er Kristus" (Acta 9:22).

Resultatet heraf var, at jøderne søgte at slå ham ihjel (vers 23), hvorfor Paulus flygtede til Jerusalem, hvor:

"han.....vidnede frimodigt i Herrens Navn. Og han talte og tvistedes med de græsk-talende jøder der ; men de tog sig for at slå ham ihjel" (9:29).

På dette tidspunkt modtog Paulus en vision, medens han var i Helligdommen, idet Herren sagde til ham:

"Skynd dig, og gå hurtigt ud af Jerusalem, thi de tager ikke ("vil ikke tage") mod dit vidnesbyrd om Mig.....

Drag ud, thi Jeg vil sende dig langt bort til hedninger" (Acta 22:18-21).

Således var da rækkefølgen:

"Jeg forkyndte først for dem i Damascus; og så i Jerusalem; og (så) over hele Judæas land; og (så) for hedningerne" (26:20).

Israels afvisning af de Tolv havde da nået et højdepunkt, endda i en sådan grad, at Jakob blev slået ihjel og Guddommelig indgriben var nødvendig for at udfri Peter "af al det jødiske folks forventning" (12:1-11). Det var på dette tidspunkt, at Pauli tjeneste bringes i forgrunden af Guds handlen med nationen og dermed blev det givet ham at påbegynde at gå ud til hedningerne også. I Antiokia udtager, som vi har set, Hellig-Ånden

"Barnabas og Saulus til den gerning, hvortil Jeg har kaldet dem" (13:2),

og dette arbejde udførte de gennem deres rejser til jøderne i Adspredelsen, idet Gud samtidig derigennem også åbnede "troens dør for hedningerne" (Acta 14:27).

Som Paulus nu drog fra by til by, gik han altid *først* ind i synagogen. Kun efter at jøderne der havde vist modstand, vendte han sig til hedningerne. Indtil dette tidspunkt i Acta har Skriften benyttet den almindelige betegnelse "synagoge", men herefter og i forbindelse med Pauli vidnesbyrd senere, læser vi ofte om "jødernes synagoge"; og denne tilføjelse fremhæver tydeligt, at Pauli vidnesbyrd i *synagogen* (modsat udenfor) var til *Israel* (Acta 13:5, 14:1, 17:1,10,17).

I Antiokia prædikede Paulus først til jøderne i synagogen, hvorefter på den følgende sabbat

næsten hele byen forsamledes for at høre Guds ord. Men da jøderne så skarerne "bleve de fulde af skinsyge" (13:42-44). Pauli forklaring til dem var:

"Det var NØDVENDIGT, at Guds ord FØRST skulle tales til eder (eftertrykkeligt); men efterdi I stode det fra eder og ikke agte eder selv værdige til det evige liv, se, så vender vi os til hedningerne (13:46).

Under forløbet af dette vidnesbyrd overfor Israel foretog Paulus tre rejser iblandt Adspredelsen, idet han efter hver enkelt vendte tilbage til Jerusalem. På disse rejser blev hans færd tydeligvis ledet i overensstemmelse med jødernes afvisning af hans vidnesbyrd, idet også "en troens dør" blev åbnet for hedningerne alle de steder, hvor Paulus prædikede. Lad os kort følge ham:

Pauli første rejse inkluderede provinserne Frygien og Galatien. I Salamis (13:5), Antiokia (13:14) og Ikonium (14:1) prædikede han Guds ord først i jødernes synagoge. I Antiokia skete det, at

"jøderne ophidsede de fornemme Gudfrygtige kvinder og de første mænd i byen; og de vakte en forfølgelse imod Paulus og Barnabas og jøge dem ud fra deres grænser" (13:50).

I Ikonium ligeså:

"De jøder, som var **genstridige**, ophidsede hedningernes sind og satte ondt i dem imod brødrene.....der blev opløb, både af hedningerne og af jøderne.....for at mishandle og stene dem" (14:2-5; ordet "genstridig" er apeithō, der betegner viljesbestemt vantro, d.v.s. vantro, der giver sig udslag i ulydigheds-handling; brugen af ordet er begrænset til sådanne, som har hørt og er gjort bekendt med sandhed og dog modstår).

I Lystra, hvortil de flygtede, fortsatte forfølgelsen:

"Men der kom jøder til fra Antiokia og Ikonium, og de overtalte skarerne og stenede Paulus og slæbte ham uden for byen i den tro, at han var død" (14:19).

Efter at have besøgt Jerusalem i forbindelse med spørgsmålet om omskærelse, og hvor Judas og Silas blev betroet brevene fra apostelkonventet til hedningerne (15:22-27), rejste Paulus ud igen. I Tessalonika (17:1), Berøa (17:10), Athen (17:17) og Korinth (18:4) besøgte han atter *først* jødernes synagoge, og bemærk, at dette var "efter sin sædvane". Men i Tessalonika hører vi igen, at

"Jøderne blev nidkære ("skinsyge": samme ord, som i de andre forekomster) og toge med sig nogle slette mennesker af lediggængerne på torvet, rejste et opløb og oprørte byen.....og søgte efter dem.....og råbte: "Disse, som have bragt hele verden i oprør, ere også komne hid.....alle disse handle imod Kejserens befalingér og sige: en anden er Konge, nemlig Jesus" (dette var en alvorlig anklage, der kunne medføre dødsstraf)...."og de (jøderne) satte skræk i mængden og byens øvrighed, som hørte det....." (17:5-8).

I Berøa fortsatte det:

"Men da jøderne i Tessalonika fik at vide, at Guds ord blev forkyndt af Paulus også i Berøa, kom de og vakte også der røre og bevægelse iblandt skarerne" (17:13).

Igen i Korinth:

"(Paulus) holdt samtaler i synagogen på hver sabbat og overbeviste jøder og grækere.....helt optagen af at tale og vidnede for jøderne, at Jesus er Den Kristus. Men da de stode imod og spottede, rystede han støvet af sine klæder og sagde til dem: "Eders blod komme over eders hoved (Jvf. Matth.27:25). Jeg er ren; herefter vil jeg gå til hedningerne".....Jøderne stode endrægtigt op imod Paulus....." (Acta 18:4-12).

Ydermere, da han igen var i Grækenland, hører vi, at "jøderne havde anslag for imod ham" (20:3). I Efesus gik han ind i synagogen og vidnede frimodigt, men

"da nogle forhærdede sig og strede imod (apeitheō, jvf. 14:2) og overfor mængden talte ilde om Vejen, forlod han dem og skilte disciplene fra dem" (19:9).

Paulus tilbragte tre år i denne by og prædikede "ikke alene i Efesus, men næsten i hele Asien" (19:26), således at

"alle, som boede i Asien, både jøder og grækere, hørte Herrens ord" (19:10).

Og dette ord bekræftedes idet Gud vidnede med derigennem, at

"Gud gjorde usædvanlige kraftige gerninger ved Paulus' hænder" (19:11, jvf. Mark.16).

I Asien, ligesom alle andre steder, tjente Paulus Gud

"under prøvelser, som timedes mig ved jødernes efterstræbelser" (20:18-19).

Det turde være tydeligt, at jøderne i Adspredelsen fulgte deres brødre i Palæstina; som nation var Israels bæger ved at være fyldt op af deres viljesbestemte vantro, spotten, modstand, blindhed og -navnlig - deres fanatiske forfølgelse af Paulus samt deres forsøg på at hindre hedningerne i at indgå i de velsignelser, som de selv afviste. Guds langmodighed med Sit folk var langsomt ved at nærme sig enden - for en tid. Nationen som sådan - herfra undtaget den hellige, troende *Rest* iblandt jøderne - var atter blevet indbudt; "alting er rede", men det er tydeligt, at jøderne, "de brøde sig ikke derom", men ovenikøbet "grebe de Hans tjenere, forhånede og ihjelslog dem". I Hebræerbrevet spørger da også Paulus: "hvorledes skulle vi da undfly, når vi ikke bryde os om så stor en frelse?" (Heb.2:3).

Pauli vidnesbyrd overfor Israel var ved at nærme sig enden; og Paulus var allerede ved at se frem til sin fremtidige apostel-tjeneste:

"Og nu se, bunden af ånden drager jeg nu til Jerusalem uden at vide, hvad der skal møde mig, kun, at Den HelligÅnd (to pneuma to hagion) i hver by vidner for mig og siger, at lænker og trængsler venter mig" (Acta 20:22-23).

Hvad disse lænker var og hvad de involverede, blev åbenbaret i Kæsarea, hvortil profeten Agabus ankom fra Judæa:

"Han tog Paulus' bælte og bandt sine egne fødder og hænder og sagde: "Dette siger Den Hellig-Ånd (to pneuma to hagion): Den mand, hvem dette bælte tilhører skulle jøderne binde således i Jerusalem og overgive i hedningers hænder" (21:11).

Ankomsten til Jerusalem for sidste gang er Paulus centrum for et væld af dramatiske begivenheder, adskillige anslag mod og angreb på sit liv, sammensværgelser og retsforfølgelse. En del af dette vender vi tilbage til; resultatet er, at Paulus ender med at befinde sig lænket i Rom som Jesu Kristi fange for os hedninger. Det var igen jøderne, der søgte at komme Paulus til livs og beskyldningerne var de samme som hidtil; selvom Peter, Jakob og de andre fra Omskærelsen "priste Gud" for beretningen om Pauli gerning iblandt Adspredelsen og hedningerne, så var der andre, der ikke således evnede at bedømme de ting, der er forskellige:

"Broder, du ser, hvor mange tusinder, der er af jøderne, som have antaget troen, og de ere alle nidkære for Loven. Men de have hørt om dig, at du lærer alle jøderne ude iblandt hedningerne at falde fra Moses og siger, at de ikke skulle omskære børnene, ej heller vandre efter skikkene".

Såvidt flertallet af de *troende* jøder! Nationen som sådan var endnu mere ophidset:

"Denne er det menneske, som alle vegne lærer alle imod folket og loven og dette sted;har gjort Det Hellige Sted urent" (21:28; Jøderne fra Asien).

"Denne mand er en pest og en oprørsstifter iblandt alle jøderne hele verden over, samt en fører for Nazaræernes parti ("sekt")" (24:5; Ypperstepræsten og ældste).

".....(de) førte anklage hos ham (Landshøvdingen Festus) imod Paulus.....idet de med ondt i sinde imod Paulus.....lurede på at slå ham ihjel.....fremførte mange og svare klagemål, som de ikke kunne bevise" (25:2-7; Ypperstepræsten, de fornemste af jøderne, de jøder, som vare komne ned fra Jerusalem).

".....imod ham (Paulus) førte jødernes ypperstepræster og ældste klage.....bade om dom over ham.....nogle stridsspørgsmål.....om deres egen Gudsdyrkelse og om en Jesus, Som er død, men som Paulus påstod er i live.....
ham (Paulus), om hvem hele jødernes mængde har henvendt sig.....både i Jerusalem og her, råbende på, at han ikke længere bør leve" (25:15-24).

Sandelig dømte Israel sig selv! Læs Herrens udtalelse over Jerusalem Matth.23.

Pauli to store forsvarstaler i Jerusalem ansues bedst i deres struktur. Først talen ved Helligdommen:

- A/ 22:1. Indledende ord: "Mænd, brødre, fædre".
- B/ 22: 2. Effekt da de hørte "det hebraiske sprog": "Endnu mere stille".
- C/ 22:3-5. Forfølgelse. Lænker. Død.
- D/ 22:6-16. Visionen på vejen til Damascus.
 - a/ "Men det skete" (egeneto).
 - b/ "Nærmere mig Damascus".
 - c/ Et *lys* og en *røst*.
 - d/ "Du skal være Ham et vidne" (martus).
- (D/ 22:17-18. Visionen i Templet.
 - (a/ "Og det skete" (egeneto).
 - (b/ "Kommen til Jerusalem".
 - (c/ "Jeg.....så Ham, idet Han *sagde*".
 - (d/ "De vil ikke af dig modtage vidnesbyrd" (marturia).
- (C/ 22:19-20. Piskede trindt omkring. Fængslede. Sloge ihjel.
- (A/ 22:21. Afsluttende ord: "Til hedninger".
- (B/ 22:22-23. Effekt da de hørte "dette ord" ("hedninger"). Opløftede deres røst.

Ligesom de Tolv var også Paulus et vidne om, hvad "han havde set og hørt"; men ej heller hans tilføjede vidnesbyrd foranledigede, at Israels øren og øjne blev åbnet; og dette til trods for, at hans vidnesbyrd og Ananias' (en mand, Gudfrygtig efter Loven, som havde et godt vidnesbyrd af alle jøderne) vedrørende det, at

"Vore fædres Gud har udvalgt dig til at kende Hans vilje" (22:14).

I retssagen, der føres foran Felix og Kong Agrippa, fremgår det, at det er den jødiske nation som sådan, der bringer (falsk) anklage mod Paulus: Tertullus takker for "forbedringer" for "dette folk" og det er således nationen, der søger den yderligere forbedring at slippe af med Paulus som den "pest..... og oprørsstifter" han var "iblandt alle jøderne hele (den beboede: oikonomēnē) verden over" (24:2-5). Det fremtrædende og eneste væsentlige punkt i stridsspørgsmålet var netop begrundet i Pauli apostelgerning som et vidne angående Israels håb, som Paulus gjorde det klart i sit forsvar:

"Og nu står jeg her

og dømmes for Håbet på den forjættelse, som er given af Gud til vore fædre, og som vort tolv-stammefolk håber at nå frem til, idet de tjene Gud uafsladeligt nat og dag; for dette Håbs skyld anklages jeg af jøder" (26:6-7).

Dette håb var - som vi har set - uundgåeligt forbunden med Herren Jesu Kristi mulige Genkomst i hele denne periode, idet det var i Ham, at forjættelserne til fædrene - hvad Israel angik - var knyttet.

Pauli anden forsvarstale, nemlig overfor Agrippa (Acta 26), er særdeles vigtig, for her beretter Paulus for første gang den nøjagtige ordlyd af, hvad Herren sagde til ham, da Han åbenbarede Sig for Paulus på Damascus-vejen. Både Acta 9 og 22 beretter kun, hvad Herren sagde til Ananias vedrørende Paulus; men selve Herrens ord til Paulus skal vi helt til Acta 26 for at høre for første gang. Denne tale vender vi tilbage til flere gange; men lad os først se den i struktur:

A/ 1-3. Pauli forsvar; Agrippa anerkendt som ekspert.

B/ 4-7. Pauli levned fra ungdommen af. Farisæer.

C/ 8. Personlig henvendelse til Agrippa. "Utroligt" (apistos).

D/ 9-15. Imod Jesu, Nazarærens Navn. Jerusalem. Damascus. Forfulgte.

E/ 16-18. Pauli kommission.
De *to* kommissioner.

a/ Stå (histemi).

b/ Vidne (martus).

c/ "Både.....og". "Har set.....vil vise".

d/ Folket og hedningerne

e/ Forladelse. Lod.

Pauli
hele
tjeneste.

F/

(D/ 19-21. Lydighed overfor det Himmelske syn. Damascus. Jerusalem. Forkyndte.

(E/ 22-23. Pauli kommission.
Den første kommission
gentaget: "Indtil denne
dag".

(a/ Har stået (histemi).

(b/ Vidnet (marturomenos).

(c/ "Intet bortset fra de ting, som..."

(e/ Lidelse. Opstå.

(F/ (d/ Folket og hedningerne.

Pauli
tjeneste
"indtil den-
ne dag".

(C/ 24-28. Personlig henvendelse fra Festus; og fra Paulus til Agrippa. "Tror du?" (pisteuō).

(B/ 29. Henvisning til Pauli levned nu. Bortset fra lænker.

(A/ 31-32. Agrippas mening efter Pauli forsvar.

Vi skal her navnlig bemærke, at Paulus havde fået at vide, at hans apostel-gerning ville indeholde et *to-foldigt vidnesbyrd*; dette er endnu tydeligere at se ud fra grundteksten, end det fremgår på dansk. Rimeligt ordret og med de eftertryk og kontraster, som det græske indeholder, læser vi 26:16-17 således:

"Thi for dette har Jeg vist Mig (horaō) for dig: at udkåre dig som en tjener (egentlig "under-roer") og vidne,

både vedrørende de ting du har set Mig;

og vedrørende de ting Jeg vil vise (horaō) dig".

Ordene lader os tydeligt forvente, at Paulus på et senere stadi ville besidde en tjeneste baseret på en fremtidig åbenbaring fra Herren. Vi har set, at Pauli gerning fremover ville være forbunden med "lænker" (Acta 20:23) samt involvere, at jøderne skulle "binde ham" og overgive ham i "hedningers hænder" (21:11).

Pauli apostelgerning (som vi herefter for overskuelighedens skyld vil kalde den "tidligere", nemlig idet den omfattede hans vidnesbyrd overfor Israel og hedningerne i den Administration - oikonomia-der var gældende i Acta-perioden), denne *tidligere* apostelgerning bestod essentielt deri, at

"Jeg.....indtil

denne dag.....intet siger udover det, som både profeterne og Mose have sagt skulle ske, at Kristus skulle lide, at Han Som den Første af de døde opstandelse skulle forkynde lys både for folket og for hedningerne" (26:22-23).¹⁾

(Partiklen archi: "indtil" betegner "fortsættelse indtil", idet den henleder opmærksomheden på hele varigheden af noget op til et vist punkt; sprogbugen indikerer, at noget *andet* udover det, som profeterne og Moses havde sagt, kan forventes på et efterfølgende tidspunkt).

Pauli tidligere apostelgerning var "vedrørende de ting du har set Mig (i)" og er forbunden med forkyndelse både til folket og til hedningerne (26:23), jævnfør ligeledes Ananias, der kun nævner denne

1) Jfr. 1. Kor. 4:6: »... for at I på os kunne lære dette »ikke ud over, hvad der står skrevet«.

tidligere tjeneste:

"Du skal være Ham et vidne for alle mennesker om de ting, du har set og hørt" (22:15).

Bemærk ligeledes - idet vi vender tilbage hertil - Pauli ord til de ældste fra Efesus, sagt til dem her i slutningen af Acta-Administrationen:

"Jeg unddrog mig ikke fra at forkynde eder hele Guds råd (boulēn)" (20:27).

Bemærk i tilknytning hertil Rom. 15:19:

"ved ord og handling, ved tegns og undergjerningers kraft(dunamei), ved ånds kraft (dunamei pneumatos; og jævnfør Faderens forjættelse: kraft fra Det Høje: samme ord: dunamis), så jeg fra Jerusalem og trindt omkring indtil Illyrien har TIL FULDE forkyndt Kristi evangelium".

Overenstemmelsen med Mark.16 er tydelig; både "hele Guds råd" og "Kristi evangelium" er indeholdt i udtrykket:

"intet.....udover det, som både profeterne og Moses have sagt skulle ske".

I modsætning hertil finder vi da Pauli senere aposteltjeneste "vedrørende de ting, som Jeg vil vise dig", idet det fremgår - som set -, at Herren i en fremtidig åbenbaring ville vise Paulus noget andet, hvorom Paulus skulle være vidne. Denne fremtidige åbenbaring ville være forbunden med "lænker", med udfrielse fra folket og hedningerne, samt udsendelse til hedningerne (Acta 26:17) og overgivelse i hedningernes hænder (21:11) efter at være blevet bundet af jøderne.

En sådan åbenbaring vedrørende ting, der går langt ud over det, som "profeterne og Moses have sagt", ja overhovedet ikke ER eller KAN have været omtalt førend Paulus gjorde det, en sådan åbenbaring af sandhed finder vi netop forkyndt af Paulus, medens han var "Kristi Jesu fange for eder, I hedninger" i sit fangenskab i Rom:

"Jeg Paulus, Kristi Jesu fange for eder, I hedninger, - om I da have hørt om Administrationen (oikonomia) med den Guds nåde, som blev given mig til eder, at ved ÅBENBARELSE blev Hemmeligheden kundgjort mig.....

.....Mig, den allerringeste af alle hellige, blev denne nåde given, at forkynde hedningerne evangeliet om Kristi uransagelige rigdom, og at oplyse alle om, hvilken Administration med Hemmeligheden er, som fra evighed HAR VÆRET SKJULT I GUD, der skabte alle ting" (Ef.3:1-9).

"Hvis tjener jeg er bleven efter den Guds Administration (oikonomia), som blev given mig overfor eder:

(nemlig; ordret) at fylde Guds Ordet op (pleroō: eller "fuldstændiggøre"), Hemmeligheden, som HAR VÆRET SKJULT igennem alle tider og slægter, men som NU er bleven åbenbaret for Hans hellige" (Kol.1:25-26).

Den danske læser kan ikke se, at udtrykkene er identiske i Efeser- og Kolossenser brevene, ja næsten har karakter af en titel eller fast udtryk:

"hē oikonomia tou mustēriou tou apokekrummenou apo tōn aiōnōn en tō theō"

Administrationen Hemmelighedens, den der har været skjult fra æonerne i Gud" (Ef.3:9).

"tēn oikonomia tou theou (.....) to mustērion to apokekrummenon apo tōn aiōnōn kai apo tōn geneōn Administrationen Guds (.....) Hemmeligheden, den der har været skjult fra æonerne og fra generationerne (Kol.1:25-26).

Det, som "har været skjult i Gud" fra evighed af, eller igennem æonerne; og det, som "har været skjult fra æonerne og fra slægterne", indtil det dengang blev åbenbaret til apostelen Paulus, kan ikke have været emne for Gammel Testamentelig profeti. Ydermere: det, som havde været skjult i Gud og fra alle generationerne, kan så helt øjensynligt ikke have været en del af Pauli vidnesbyrd i løbet af den periode, hvor hans ord var begrænset til: "intet.....udover det, som profeterne og Moses have sagt skulle ske".

Den sandhed og den Administration, som åbenbares under betegnelsen "Hemmeligheden" er derfor nødvendigvis noget helt nyt og *uforud* - set i forbindelse med det, der er indeholdt i Moses og profeterne og Pauli tidligere aposteltjeneste. Vi vender snart tilbage hertil, om vi dog må erkende denne åbenbaring af sandhed, idet vi afsluttende foreløbig noterer, at Pauli tidligere tjeneste var forkyndelse af "hele Guds råd (boulēn)" (20:27), medens hans senere tjeneste vedrører Guds handlen i overensstemmelse med Hans "viljes råd (tēn boulēn tou telematos)". Allerede her beder vi læseren omhyggeligt læse Ef.1 og blandt andet bemærke Pauli bøn om "visdoms og åbenbarelses ånd i erkendelse af Ham, gøre eders hjerters øjne oplyste til at kende, hvilket det håb er, som Han kaldte eder til".

Åbenbarelsen af denne Hemmelighedens Administration "fyldte Guds Ordet op", eller "fuldstændiggjorde" Guds Ord (Kol.1:25). Det græske pleroō betyder "at fylde" og således "at fylde op, fuldkomme, gøre fuldstændigt, opfylde" etc. Her er det Guds Ordet, der fyldes helt op, i og med at denne særlige åbenbaring - der ikke hidtil på nogen måde havde været nævnt, idet den havde været skjult i Gud - NU for første gang proklameres af Paulus fra hans fangenskab i Rom. Senere skal vi mere fuldstændigt godtgøre dette. Foreløbig skal vi se på Pauli afsluttende apostelgerning overfor Israel i den sidste del af Acta.

Udfaldet af retssagen var, at Paulus findes uskyldig (Acta 26:31,32). Da han imidlertid havde skudt sin sag ind under Kejseren, hvilket var hans ret som romersk statsborger, var det nødvendigt, at Paulus skulle stilles for Kejseren i Rom. Under rejsen dertil kom skibet i havsnød og strandede ved Malta. Det er væsentlig, at vi bemærker hændelsen med giftslangen, der "bed sig fast i hans hånd" (28:3). Herrens ord i Mark. 16 er stadig gældende på dette tidspunkt, ligesom helbredelses-tegnet stadig er fremtrædende:

"Publius' fader lå syg af feber og blodgang. Til ham gik Paulus ind og bad og lagde hænderne på ham og **helbredte ham**. Da dette var sket, kom også de andre på øen, som havde sygdomme, til ham og **bleve helbredede**" (28:8).

Efter tilsidesættelsen af Israel i Acta 28 finder vi, som tidligere omtalt, at helbredelse ikke længere finder sted, for det er hele vejen igennem forbunden - som *tegn* - med proklamationen af Himmels kongedømme og Israels fremtrædende position.

Hermed er vi nået til et af de væsentligste steder i Guds åbenbarede frelsesplan. I Acta 28:17-31 finder vi den tydelige skillelinie mellem to af Guds åbenbarede Administrationer (oikonomia). Her sættes Israel endelig tilside, indtil "endetiden" igen vil begynde at manifestere sig; her ophører for en stund "de sidste dag" og *udskydes* indtil Herren igen genoptager Sin handlen med Israel; her citeres for sidste gang Esajas' doms-profeti.
